

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักสูตรวิชาชิพระยะสั้นวิชากีตาร์เบื้องต้น โดยใช้วิธีการ
สอนแบบร่วมมือกับการสอนแบบปกติ สำหรับผู้เรียน ในโรงเรียนดนตรีในจังหวัดลำปาง
A Comparative of Learning Effectiveness in Short Course Curriculum of
Basic Level Guitar Subject between Cooperative Learning Methods and
Conservative for Teaching Method in The Musical School in Lampang Province

อภิชาติ กันตึงศ์ (Apichat kunteewong) * สาริพันธุ์ สุภวรรณ (Sareepan Supawan) **

จริลักษ์ณ์ รัตนพันธ์ (Jareelux Rattanapan) ***

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักสูตรวิชาชิพระยะสั้นวิชากีตาร์เบื้องต้น โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือกับการสอนแบบปกติ (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (3) ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการเรียนหลักสูตรวิชาชิพระยะสั้นวิชากีตาร์เบื้องต้น ที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เรียนในโรงเรียนดนตรีในจังหวัดลำปางจำนวน 100 คน และใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 20 คน กลุ่มควบคุมจำนวน 20 คน โดยมีวิธีการดังนี้ 1) ให้ประชากร ทำแบบประเมินความรู้พื้นฐานและทดสอบทักษะการเล่นกีตาร์ และแยกผลการประเมิน เป็นกลุ่มเก่ง ปานกลางและอ่อน 2) แบ่งผู้เรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม โดยทั้ง 2 กลุ่ม มีผู้เรียนแต่ละความสามารถทั้งเก่ง ปานกลางและอ่อนเท่าๆกัน 3) กำหนดให้กลุ่มควบคุมใช้วิธีการสอนแบบปกติ คือเรียนกับผู้สอนเพียงคนเดียว 4) กำหนดให้กลุ่มทดลองใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ โดยแบ่งผู้เรียนเป็น 5 กลุ่มๆละ 4 คน ซึ่งแต่ละกลุ่มมีผู้เรียนที่แต่ละความสามารถระดับเก่ง ปานกลางและอ่อนเท่าๆกัน เรียนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือ สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ความคิดเห็นของผู้เรียนที่ใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ หลักสูตรวิชาชิพระยะสั้น การสอนแบบร่วมมือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียนดนตรี

* นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช e-mail: lamp-musichouse@hotmail.com

** ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์ แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช e-mail: sareepan.sup@gmail.com

*** ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช e-mail: jareeluk@yahoo.com

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

Abstract

The objectives of this research were 1) to compare learning achievement in short-term professional course, guitar for the beginners, between students studying by cooperative teaching methods 2) to compare the learning achievement of short-term professional course, guitar for the beginner between before and after studying by cooperative technique 3) to study on the students' opinion towards studying by cooperative teaching method.

The research population were 100 students in Lampang music school. Then 40 students were sampled through multi-stage sampling technique. After that they were divided equally into 2 groups: 20 in experimental group and 20 in controlled group. Research instruments included the achievement test, and the opinions questionnaire. Data were analysed by percentage, mean, standard deviation, t-Test and content analysis.

The research results showed that: 1) The learning achievement of students studying by cooperative teaching method was significantly higher than those studying by traditional teaching technique at .05; 2) Learning achievement of students after studying by cooperative technique was significantly higher than prior studying at .05 level. 3) Students were satisfied with the cooperative teaching technique at a high level.

Keywords: short-term professional course, cooperative , teaching, achievement ,the music school

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 ได้ระบุถึง หลักการจัดการศึกษาว่าต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ 2546) ดังนั้น กระบวนการจัดการศึกษาให้กับประชาชนจึงควรเป็นการศึกษาที่อยู่ในลักษณะการให้ชีวิตใหม่และปรับปรุงคุณภาพชีวิตของตนเองให้ดีขึ้น โดยเฉพาะการศึกษาวิชาชีพและการศึกษาพื้นฐานนับเป็นสิ่งจำเป็นเนื่องจากจะทำให้บุคคลสามารถเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและพัฒนางานอาชีพ และชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองให้ดีขึ้นได้ เป็นการพัฒนากำลังคน อันเป็นทรัพยากรที่มีค่าของชาติ เพราะปัจจุบันประเทศชาติมีความต้องการที่จะพัฒนาเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรม ปรารถนาให้เยาวชนและประชาชนมีอิสระที่จะเลือกวิถีการดำเนินชีวิต อิสระในการประกอบอาชีพ มีความสามารถในการประกอบอาชีพตามความถนัดและความต้องการของตนเอง (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย 2550: 28) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการจัดการศึกษาส่งเสริมการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี โดยการจัดการศึกษาวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ นำความรู้อันเป็นสากลในทางทฤษฎีและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรมสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ (สำนักงานมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ 2549: 1) การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคลเพื่อให้บุคคลสามารถเข้าสู่อาชีพ สามารถประกอบอาชีพหรือพัฒนาอาชีพของตนเองได้ โดยพิจารณาถึงความต้องการในการเรียนของแต่ละบุคคล และความเข้าใจในเรื่องจิตวิทยาผู้ใหญ่ว่า ทั้งนี้วิทยากรผู้สอนจะต้องเป็นผู้ประกอบอาชีพนั้นหรือเป็นผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ หรือเป็นผู้ประกอบการหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย 2550: 35) โดยจัดเป็นหลักสูตรในลักษณะต่างๆอย่างหลากหลายวิจิตรถึงเบื่องต้น เป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พุทธศักราช 2540 เป็นหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาพัฒนาขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดใช้ฝึกอบรมวิชาชีพ ให้แก่นักเรียนนักศึกษา และประชาชนที่ประสงค์จะนำความรู้ความชำนาญที่ได้รับไปประกอบอาชีพ ทั้งในสถานประกอบการหรือประกอบอาชีพอิสระส่วนตัวหรือนำไปปรับปรุงงานที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือเพิ่มเติมนความรู้พิเศษสามารถนำไปปรับปรุงคุณภาพชีวิตประจำวัน หรือถ่ายโอนหน่วยกิต หน่วยการเรียนรู้ไปสู่ในระบบโรงเรียนที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่ได้ หลักสูตรนี้ประกอบด้วยความรู้ภาคทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการปฏิบัติงานเท่าที่จำเป็น โดยจะเน้นหนักในทางปฏิบัติเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีประสบการณ์จริงสามารถนำไปปฏิบัติได้ เมื่อจบหลักสูตร รูปแบบหลักสูตรจะแบ่งเนื้อหาของแต่ละสาขาวิชาออกเป็นรายวิชาที่จบในตนเอง ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรายวิชาได้ตามความสนใจ ความถนัดและความสามารถของตนเอง (สำนักงานมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ 2540: 1)

การจัดการเรียนการสอนคนดรินั้น กิจกรรมทางคนดรินับเป็นส่วนสำคัญยิ่ง เนื่องจากวิชานี้เน้นภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี เน้นความรักคนดรินมากกว่าทักษะ และเน้นลักษณะนิสัยมากกว่าความรู้ความสามารถ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

ด้วยเหตุนี้ การจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เด็กได้มีประสบการณ์ ได้สัมผัส ได้ทดลอง ได้ค้นคว้า ได้ปฏิบัติ จึงเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการช่วยให้เด็กเรียนด้วยความสนุกสนาน พอใจ และรักวิชาดนตรีนาฏศิลป์ ผลจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ จะช่วยให้เด็กสามารถร่วมกิจกรรมทางดนตรีและนาฏศิลป์กับผู้อื่นได้ ช่วยให้เกิดความสุข และภูมิใจในความสามารถ ความสำเร็จของตน และสามารถนำความสามารถนี้ไปใช้ในชีวิตต่อไปได้ แต่จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีที่ผ่านมา พบว่ามีปัญหาหลายประการ ประการแรกคือ ผู้สอนเป็นผู้กำหนดรูปแบบการเรียน เช่นสอน โดยดูจากผู้สอนสอนหน้าห้อง และให้ผู้เรียนฝึกทักษะตามทั้งห้อง มีการฝึกทักษะผู้เรียนรายบุคคลน้อย เนื่องจากผู้เรียนมีจำนวนมาก และผู้สอนไม่มีเวลาในการฝึกทักษะเป็นรายบุคคล ซึ่งทำให้ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการเรียนเท่าที่ควร ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดการเรียนรู้และเกิดการเบื่อหน่ายและเลิกเรียนไปส่วนหนึ่ง ประการที่สองพบว่าบางโรงเรียนโดยเฉพาะ โรงเรียนระดับเล็ก มีผู้สอนน้อยและเกิดการขาดแคลนผู้สอน เนื่องจากผู้สอนลาออกหรือลาป่วย ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ไม่ต่อเนื่องและเลิกเรียนไปเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ จึงน่าจะมีการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว โดยการให้ออกแบบการเรียนให้ผู้เรียนที่เก่ง สามารถช่วยเหลือผู้เรียนที่อ่อนกว่า โดยใช้วิธีการเรียนแบบกลุ่ม ร่วมกันฝึกทักษะโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ในขณะเดียวกันก็สามารถประเมินผลการเรียนรู้ได้ทันที ที่น่าจะเป็นแนวทางที่ทำให้ผู้เรียนร่วมมือกันเรียนรู้และลดปัญหาด้านการขาดแคลนผู้สอนได้ การสอนแบบร่วมมือ เป็นวิธีการสอนที่มีลักษณะดังกล่าว เนื่องจากมีแนวทางการเรียนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนสามารถร่วมกันเรียนรู้โดยเรียนรู้เป็นกลุ่ม ให้ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือกันได้ และช่วยเหลือให้กลุ่มเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดีทั้งกลุ่ม และขณะเดียวกันก็สร้างบรรยากาศการเรียนที่สนุกสนาน ตรงกับลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนดนตรีจังหวัดลำปางนี้ได้เป็นอย่างดี จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบร่วมมือซึ่งมีหลายประเภท พบว่าวิธีการสอนแบบร่วมมือแบบ Student Team-Achievement Division หรือ เอส.ที.เอ.ดี. (STAD) เป็นวิธีการที่เหมาะสม เนื่องจากการสอนแบบ Student Teams-Achievement Division หรือเรียกย่อๆ ว่า STAD มีกระบวนการดำเนินการดังนี้ คือการจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) สมาชิกในกลุ่ม ได้รับเนื้อหาสาระ และศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน เนื้อหาสาระนั้นอาจมีหลายตอน จากนั้นผู้เรียนทำแบบทดสอบในแต่ละตอน และเก็บคะแนนของตนไว้ ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบครั้งสุดท้าย ซึ่งเป็นการทดสอบรวบยอดและนำคะแนนของตนไปหาคะแนนพัฒนาการ (improvement score) ซึ่งหาคะแนนพื้นฐาน ได้จากค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบย่อยหลายๆ ครั้งที่ผู้เรียนแต่ละคนทำได้ และคะแนนที่ได้ ได้จากการนำคะแนนทดสอบครั้งสุดท้ายลบคะแนนพื้นฐาน จากนั้นสมาชิกในกลุ่ม นำคะแนนพัฒนาการของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นได้รางวัล (ทิสนา แหมมณี 2554)

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าวิธีการสอนแบบร่วมมือแบบ Student Team-Achievement Division หรือ นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แล้วยังส่งผลดีต่อกลุ่ม และส่งผลให้การเรียนรู้ในภาพรวมเกิดประสิทธิภาพอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีการสอนแบบร่วมมือมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนดนตรีในหลักสูตรวิชาชิพระยะชั้นวิชากีตาร์เบื้องต้น เนื่องจากการสอนแบบกลุ่ม ซึ่งเหมาะสมกับผู้เรียนในโรงเรียนดนตรีจังหวัดลำปางที่ชอบรวมกลุ่มกันปฏิบัติกิจกรรม สามารถช่วยเหลือกันทำงานได้ ตรงตามลักษณะพฤติกรรมของวัยรุ่นที่ชอบการรวมกลุ่มกัน ซึ่งชอบทำกิจกรรมกลุ่มมากกว่าการทำกิจกรรมแบบเดี่ยว และเป็นการประยุกต์การจัดกลุ่มที่ให้เด็กเก่งและเด็กอ่อน มาร่วมกันทำงาน โดยมีการจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ(เก่ง-กลาง-อ่อน)

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4 The 4th STOU Graduate Research Conference

กลุ่มละ 4 คน สมาชิกในกลุ่มได้ฝึกทำกิจกรรมและฝึก โดยเรียนกันเป็นกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมมือ และมีบรรยากาศการเรียนที่สนุกสนานอีกด้วย ส่วนผู้สอนก็มีหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกลุ่ม หรือ facilitator เท่านั้น ซึ่งการใช้วิธีการดังกล่าว จะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นวิชากีตาร์เบื้องต้น โรงเรียนดนตรีในจังหวัดลำปาง โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือกับการสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นวิชากีตาร์เบื้องต้น โรงเรียนดนตรีในจังหวัดลำปาง ของผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบร่วมมือ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้สนใจสมัครสอบคัดเลือกเพื่อเรียนวิชากีตาร์เบื้องต้น ซึ่งเรียนอยู่ในโรงเรียนดนตรี จังหวัดลำปาง จำนวน 100 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เรียนวิชากีตาร์เบื้องต้น ในโรงเรียนดนตรี จังหวัดลำปาง จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 20 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 20 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยมีวิธีการดังนี้ 1) ให้ประชากร ทำแบบประเมินความรู้พื้นฐานและทดสอบทักษะการเล่นกีตาร์ และแยกผลการประเมินเป็นกลุ่มเก่ง ปานกลางและอ่อน 2) แบ่งผู้เรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม โดยทั้ง 2 กลุ่ม มีผู้เรียนความสามารถทั้งเก่ง ปานกลางและอ่อนเท่าๆ กัน 3) กำหนดให้กลุ่มควบคุม ใช้วิธีการสอนแบบปกติ คือเรียนกับผู้สอนเพียงคนเดียว 4) กำหนดให้กลุ่มทดลองใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ โดยแบ่งผู้เรียนเป็น 5 กลุ่มๆละ 4 คน ซึ่งแต่ละกลุ่มมีผู้เรียนที่ความสามารถระดับเก่ง ปานกลางและอ่อนเท่าๆกัน เรียนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 แผนการสอนวิชากีตาร์เบื้องต้นโดยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 2.2 แผนการสอนวิชากีตาร์เบื้องต้นโดยวิธีการเรียนรู้แบบปกติ
 - 2.3 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
 - 2.4 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนแบบร่วมมือเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้พัฒนาและสร้างขึ้นด้วยวิธีต่อไปนี้
1. แผนการสอนวิชากีตาร์เบื้องต้นโดยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ Student Teams-Achievement Division หรือ เอส.ที.เอ.ดี. (STAD) การสร้างแผนการสอนดังกล่าว มีขั้นตอนดังนี้

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ จากการศึกษาเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์และกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาแผนการสอน โดยปรับปรุงจากหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ วิชา gitar เบื้องต้น (กระทรวงศึกษาธิการ 2550)

1.2 กำหนดแผนในการพัฒนาแผนการสอน จากการศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องและกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาแผนการสอนแล้ว ผู้วิจัยได้พัฒนาแผนการสอนซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ สำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหาสาระ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สื่อและวัสดุประกอบการเรียน และ การวัดและประเมินผล โดยมีรายละเอียดการสร้างแผนการสอนดังนี้

1.3 กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้และกำหนดเนื้อหา โดยศึกษาจากตำราวิชา gitar เบื้องต้นและเพลงประกอบบทเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนดนตรีเครื่องสายสากลและโรงเรียนบ้านดนตรีลำปาง

1.4 เลือกเรื่องที่มีความสำคัญและสัมพันธ์กับบทเรียนแต่ละบทของตำราวิชา gitar เบื้องต้น เพื่อนำมากำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย โดยกำหนดเนื้อหาเป็น 4 เรื่อง 8 หน่วยการเรียนรู้ ศึกษาหน่วยการเรียนรู้ละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง โดยมีเนื้อหา ดังนี้

เรื่องที่ 1 ความรู้ทั่วไปในการเรียน gitar ประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาของ gitar ส่วนประกอบและการเรียกชื่อของ gitar ทำนอง การวางมือและแขน รวมทั้งการวางนิ้วมือที่ถูกต้อง

เรื่องที่ 2 การฝึกทักษะเล่นคอร์ดอย่างง่าย

เรื่องที่ 3 การฝึกทักษะเล่นคอร์ดพร้อมทั้งจังหวะ

เรื่องที่ 4 การฝึกปฏิบัติจากบทเพลงในหนังสือเพลง

1.5 กำหนดวัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วย โดยการระบุเป็นพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้เรียนต้องปฏิบัติ

1.6 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการระบุกิจกรรมทั้งหมดที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ ได้แก่ การทำแบบทดสอบก่อนเรียน การเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ STAD การฝึกปฏิบัติ และการทำแบบทดสอบหลังเรียน

1.7 กำหนดสื่อการสอนให้สอดคล้องกับทุกหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย ใบความรู้ ใบงาน gitar

1.8 กำหนดแนวทางการประเมิน ดังนี้ คือ

- 1) ประเมินความรู้เดิมของผู้เรียนโดยการทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- 2) ประเมินระหว่างเรียน โดยการฝึกปฏิบัติ
- 3) ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการทำแบบทดสอบหลังเรียน

1.9 การตรวจสอบประสิทธิภาพแผนการสอน ผู้วิจัยได้นำแผนการสอน ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี สังข์ศรี รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา เนาว์เย็นผล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนพร นุตสาระ ตรวจสอบ จากนั้นนำแผนการสอนไปทดลองใช้กับผู้เรียนที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66-1.00

2. แผนการสอนวิชา gitar เบื้องต้นโดยวิธีการเรียนรู้แบบปกติ

ผู้วิจัยสร้างแผนการสอนแบบปกติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 กำหนดวัตถุประสงค์ จากการศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์และกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาแผนการสอน โดยปรับปรุงจากหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ วิชา gitar เบื้องต้น

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

2.2 กำหนดแผนในการพัฒนาแผนการสอน จากการศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องและกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาแผนการสอนแล้ว ผู้วิจัยได้พัฒนาแผนการสอนซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ สำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหาสาระ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สื่อและวัสดุประกอบการเรียน และการวัดและประเมินผล โดยมีรายละเอียดการสร้างแผนการสอนดังนี้

2.3 กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้และกำหนดเนื้อหา โดยศึกษาจากตำราวิชากีตาร์เบื้องต้นและเพลงประกอบบทเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนดนตรีเครือข่ายสยามกลการ และโรงเรียนบ้านดนตรีลำปาง

2.4 เลือกเรื่องที่มีความสำคัญและสัมพันธ์กับบทเรียนแต่ละบทของตำราวิชากีตาร์เบื้องต้น เพื่อนำมากำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย โดยกำหนดเนื้อหาเป็น 4 เรื่อง 8 หน่วยการเรียนรู้ ศึกษาหน่วยการเรียนรู้ละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง ในเรื่องดังนี้

เรื่องที่ 1 ความรู้ทั่วไปในการเรียนกีตาร์ ประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาของกีตาร์ ส่วนประกอบและการเรียกชื่อของกีตาร์ ทำนอง การวางมือและแขน รวมทั้งการวางนิ้วมือที่ถูกต้อง

เรื่องที่ 2 การฝึกทักษะเล่นคอร์ดอย่างง่าย

เรื่องที่ 3 การฝึกทักษะเล่นคอร์ดพร้อมกับจังหวะ

เรื่องที่ 4 การฝึกปฏิบัติจากบทเพลงในหนังสือเพลง

2.5 กำหนดวัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วย โดยการระบุเป็นพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้เรียนต้องปฏิบัติ

2.6 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการระบุกิจกรรมทั้งหมดที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ ได้แก่ การทำแบบทดสอบก่อนเรียน การเรียนแบบปกติคือครูอธิบายบทเรียนหน้าห้องและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติรายบุคคล และการทำแบบทดสอบหลังเรียน

2.7 กำหนดแนวทางการประเมิน ดังนี้

- 1) ประเมินความรู้เดิมของผู้เรียน โดยการทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- 2) ประเมินระหว่างเรียน โดยการฝึกปฏิบัติ
- 3) ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการทำแบบทดสอบหลังเรียน

2.8 การตรวจสอบประสิทธิภาพแผนการสอน

ผู้วิจัยได้นำแผนการสอน ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดียวกันในข้อ 1.9 ตรวจสอบประสิทธิภาพของแผนการสอน จากนั้นนำแผนการสอนไปทดลองใช้กับผู้เรียนที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66-1.00

3. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ เพื่อเป็นแนวทางในการร่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2 ร่างการสร้างแบบทดสอบ

3.3 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อความและความชัดเจนของภาษา

3.4 การตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบทดสอบ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดียวกันในข้อ 1.9 ตรวจสอบประสิทธิภาพ จากนั้นนำแบบทดสอบไปปรับปรุงแก้ไข โดยดำเนินการดังต่อไปนี้คือ

1) นำคะแนนจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแต่ละข้อมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบและจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC)

2) นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้ไปทดสอบกับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง/กลุ่มควบคุมจำนวน 20 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR 20 ของคูเดอร์และริชาร์ดสัน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93

3) ให้คะแนน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อคือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน จากนั้นวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.41-0.79 และค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.35-0.67

4. การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนแบบร่วมมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนแบบร่วมมือ ตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น จากเอกสารเกี่ยวกับการประเมินการเรียนแบบร่วมมือ เพื่อเป็นแนวทางในการร่างแบบสอบถามความคิดเห็น

4.2 ร่างการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนแบบร่วมมือ

4.3 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อความและความชัดเจนของภาษา

4.4 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการสอนแบบร่วมมือ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดียวกันในข้อ 1.9 จากนั้นก็นำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไข

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลอง โดยมีวิธีการสอนดังนี้

1. กลุ่มควบคุม ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการสอนแบบปกติ ดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน โดยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. นำเข้าสู่บทเรียน โดยผู้สอนเป็นผู้แนะนำหน่วยเรียนที่ศึกษา
3. ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผู้สอนเป็นผู้อธิบายและสาธิตการเล่นกีตาร์หน้าชั้นและให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเอง

4. สรุปกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วย

5. ทำแบบฝึกปฏิบัติหลังเรียน

6. ทำการทดสอบหลังเรียน หลังจากเรียนครบทุกหน่วย

2. กลุ่มทดลอง ดำเนินการสอนดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน โดยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

2. นำเข้าสู่บทเรียนโดยผู้สอนเป็นผู้แนะนำหน่วยเรียนที่ศึกษา กำหนดจุดมุ่งหมายของบทเรียนทั้งด้านความรู้และทักษะกระบวนการต่างๆ
 3. แบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็น 5 กลุ่มๆ ละ 4 คน โดยใช้เกณฑ์จากการทดสอบแล้วนำผลคะแนนทดสอบก่อนเรียน จากจำนวน 100 คน ดังนี้คือคัดจากคนที่ได้คะแนนสูงสุดไล่เรียงลงมาตามลำดับให้ได้ 1-5 คน (เด็กเก่ง) จากนั้นคัดจากคนที่ได้คะแนนต่ำสุดไล่เรียงขึ้นมาตามลำดับ 1-5 คน (เด็กอ่อน) ส่วนอีก 10 คนนั้นก็ใช้วิธีสุ่มเลือกจากคนที่ได้คะแนนอยู่ในระดับกลาง (เก่งปานกลาง) แล้วนำเด็กเก่งทั้ง 5 คนเป็นหัวหน้ากลุ่มของแต่ละกลุ่ม ได้ 5 กลุ่มแล้วให้หัวหน้ากลุ่มเลือกทีมกันเองโดยเลือกเด็กเก่งปานกลางกลุ่มละ 2 คน และเด็กอ่อนกลุ่มละ 1 คน ก็จะได้กลุ่มละ 4 คน
 4. ผู้สอนกำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม โดยแบ่งเป็นหัวหน้ากลุ่ม 1 คน และสมาชิกกลุ่ม 3 คน
 5. ผู้สอนสอนเนื้อหาและฝึกทักษะในใบความรู้ และให้แต่ละกลุ่มฝึกปฏิบัติจากใบงานที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนในการช่วยเหลือกลุ่ม ผู้เรียนที่เก่งช่วยแนะนำและฝึกฝนให้กับผู้เรียนที่อ่อนกว่าจนสามารถผ่านการฝึกในแต่ละบทเรียน
 6. ทำแบบฝึกปฏิบัติหลังเรียน
 7. หลังจากเรียนครบทุกหน่วย ให้ผู้เรียนทำการทดสอบหลังเรียน
- หลังจากการสอนทั้ง 16 ครั้งเสร็จสิ้นลง ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดสอบกับกลุ่มทดลองและนำผลต่างของคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนไปคำนวณเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตรการทดสอบค่าที

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การแจกแจงแบบที (t-test)
2. การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนกลุ่มทดลองที่ใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้การแจกแจงแบบที (t-test)
3. การวิเคราะห์เพื่อหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนของกลุ่มทดลอง ที่ใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย () และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่ใช้วิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบร่วมมือหรือกลุ่มทดลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่ใช้วิธีการสอน แบบปกติหรือกลุ่มควบคุม คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.19 ส่วนกลุ่มควบคุม คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

9.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.41 และผลการทดสอบค่าที พบว่า ค่าทีเท่ากับ 4.61 แสดงว่าผู้เรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้วิธีการสอนแบบปกติ

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.19 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.07 และผลการทดสอบค่าที พบว่า ค่าทีเท่ากับ 16.65 แสดงว่า หลังการเรียนแบบร่วมมือ ผู้เรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการสอนแบบร่วมมือ พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 ด้านองค์ประกอบของบทเรียน ผู้เรียนมีความพึงพอใจในองค์ประกอบเรียงตามลำดับดังนี้คือ ความชัดเจนของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ความชัดเจนของการเสนอเนื้อหา ความชัดเจนของแบบทดสอบระหว่างเรียน คุณภาพของสื่อการสอน ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนด้านกิจกรรมการเรียน ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ ผู้เรียนมีความพึงพอใจทุกข้อในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.26 และผู้เรียนมีความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนแต่ละด้านเรียงลำดับดังนี้คือ การมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม การใช้กระบวนการกลุ่ม การช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ

4. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของผู้เรียน ในประเด็นต่างๆ ได้แก่ การฟังพาทอาศัยเกื้อกูลกันในกลุ่ม การปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิด ด้านความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม และด้านการใช้กระบวนการกลุ่ม โดยมีข้อค้นพบดังนี้

4.1 การใช้กระบวนการกลุ่ม จากการสังเกตพบว่า มีการใช้กระบวนการกลุ่มทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผน มีการประชุมร่วมกันเพื่อแบ่งหน้าที่ แบ่งงาน มีการตกลงร่วมกันเกี่ยวกับกติกาในการทำงาน ในด้านการทำกิจกรรม ทุกคนช่วยกันทำงานกลุ่มในหลายรูปแบบ เช่นการจับคู่ดูแลกันฝึกทักษะ เพื่อให้ผู้ที่เก่งกว่าสอนผู้ที่อ่อนกว่า มีการสังเกตการทำงานร่วมกันเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของสมาชิก ถ้าสมาชิกคนใดยังมีปัญหา กลุ่มก็จะเข้าไปช่วยสอนให้ผ่านการทดสอบในแต่ละบทเรียนไปได้ ทำให้ ทุกคนในกลุ่มร่วมมือและตั้งใจทำงานจนบรรลุเป้าหมาย

4.2 ผู้เรียนมีการช่วยเหลือกันในกลุ่ม มีการปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิด จากการสังเกตพบว่า มีการฟังพาทอาศัยกันดี โดยเฉพาะกลุ่มที่มีความสนิทสนมกันมาก่อนที่จะเข้ามาเรียน เช่น ชักชวนกันมาเรียน จะฟังพาทกันได้ดีในการทำกิจกรรมกลุ่ม เช่น กิจกรรมการจับคู่ดูแลกัน เพื่อให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายในการเรียน และอยู่ในกลุ่มได้อย่างมีความสุข ไม่มีการขัดแย้ง อยู่ร่วมกันตลอดเวลา และร่วมมือกันทำกิจกรรมได้ดี ในขณะที่กลุ่มที่มีการรวมตัวจากผู้ที่ไม่รู้จักกันมาก่อน ช่วงแรกมีปัญหาด้านการยอมรับในกลุ่ม การหลบเลี่ยงการทำกิจกรรม บางคนออกจากกลุ่มในที่สุด แต่คนที่อยู่ก็จะเริ่มคุ้นเคยและสามารถทำกิจกรรมกลุ่มจนเสร็จสิ้น นอกจากนั้นจากการสังเกตยังพบว่าผู้เรียนแบบร่วมมือมีการปรึกษาหารือในระหว่างการเรียนอยู่ตลอดเวลา เช่น การช่วยเพื่อนฝึกวิธีการจับคอร์ด วิธีการจำชื่อคอร์ด โดยใช้การสังเกตเป็นเบาะแสหลังจากนั้น

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

สมาชิกกลุ่มที่เชี่ยวชาญในทักษะนั้น ก็จะเข้าไปช่วยฝึกทักษะให้เพื่อนที่ยังทำไม่ได้ และยังช่วยกันทบทวนทักษะนั้นจนทั้งกลุ่มเกิดความชำนาญ จนสามารถผ่านการทดสอบไปได้ทั้งกลุ่มและรายบุคคล นอกจากนั้น

4.3 สมาชิกกลุ่มความรับผิดชอบในการทำหน้าที่ของตน จากการสังเกตพบว่าสมาชิกกลุ่มแต่ละคน มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในกลุ่มที่แตกต่างกัน แต่ละคนก็ ทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ได้แก่หัวหน้ากลุ่ม จะดูแลสมาชิกแบ่งงานให้ สมาชิกทุกคน ไปปฏิบัติตามหน้าที่ของตน สมาชิกทุกคนฝึกทักษะของตน คนที่เก่งหรือชำนาญ ได้รับมอบหมายให้ฝึกทักษะให้กับสมาชิกที่ยังไม่ชำนาญ สมาชิกกลุ่มคนนั้นก็ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี เป็นต้น

4.4 การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม จากการสังเกตพบว่า สมาชิกกลุ่ม มีการปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มและระหว่างกลุ่มอย่างชัดเจน คือมีการสื่อสารด้านการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดและการปฏิบัติจริงในการเรียน มีการยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกที่แตกต่างกัน เมื่อเกิดปัญหาข้อโต้แย้ง ก็จะมีการชี้แจงเหตุผลซึ่งในที่สุดก็ยอมรับเหตุผลดังกล่าว โดยไม่มีการขัดแย้ง และจากการวิจัยครั้งนี้มีข้อค้นพบเพิ่มเติมดังนี้คือ ด้านการจัดกลุ่ม ถ้าจัดกลุ่มสมาชิกเป็นเพศเดียวกัน จะมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกว่ากลุ่มที่ต่างเพศกัน ส่วนด้านอายุ พบว่า ถ้าสมาชิกที่อายุมากจะได้รับการยอมรับให้เป็นผู้นำกลุ่มมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่า และด้านระดับการศึกษา พบว่า ถ้าสมาชิกที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าจะได้รับการยอมรับมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลักสูตรวิชาชีพพระยาศรีสุนทรโวหารเบื้องต้น โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือกับการสอนแบบปกติ สำหรับผู้เรียนใน โรงเรียนดนตรีในจังหวัดลำปาง มีประเด็นสำคัญที่พบจากผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากการสอนแบบร่วมมือโดยใช้วิธีแบ่งกลุ่มตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการสอนแบบร่วมมือโดยใช้วิธีแบ่งกลุ่มตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ยึดหลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นกระบวนการกลุ่ม การทำงานเป็นทีม ซึ่งผู้เรียนทั้งกลุ่มจะต้องช่วยเหลือและพาให้กลุ่มก้าวหน้าไปพร้อมๆ กัน โดยเริ่มตั้งแต่การจัดกลุ่มผู้เรียนที่ความสามารถกันทั้งระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน ผู้เรียนที่เก่งก็จะช่วยผู้เรียนที่อ่อน ทำให้ทั้งกลุ่มเกิดการเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน และสามารถปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อีกทั้งผู้เรียนแต่ละคนยังได้ฝึกซ้อมเนื้อหาบทเรียนและทบทวนด้วยการปฏิบัติได้ทีละขั้นตอน ทำให้เกิดความเข้าใจและทำซ้ำได้อย่างแม่นยำ ซึ่งเป็นอีกทางหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้และเข้าใจได้อย่างชัดเจน และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของจุฑารัตน์ สุจินพรหม (2546) ซึ่งได้ทำการศึกษาพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือและพบว่า การสอนแบบร่วมมือโดยใช้วิธีแบ่งกลุ่มตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เชิงทักษะ ได้แก่งการกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่อต่างๆอย่างหลากหลาย เช่น การเรียนจากเนื้อหาที่กำหนด จากใบความรู้ จากใบงานให้ฝึกปฏิบัติ ฯลฯ ซึ่งจะต้องฝึกปฏิบัติจริงทุกบทเรียน โดยวิธีการและสื่อที่นำมาใช้มีความเหมาะสมกับลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน รูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวผู้เรียนจะได้เรียนกับ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4

The 4th STOU Graduate Research Conference

ครู ได้เรียนร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม และได้เรียนด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง และทำซ้ำๆจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเกิดความคงทนในการจดจำเรียนรู้ และส่งผล ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งแตกต่างจากจากสอนแบบปกติ

การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือผู้วิจัยได้ทำการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของผู้เรียน ในประเด็นต่างๆ ได้แก่ การฟังพาดำข้อเท็จจริงในกลุ่ม การปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิด ด้านความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม และด้านการใช้กระบวนการกลุ่ม โดยมีข้อค้นพบดังนี้

4.1 การใช้กระบวนการกลุ่ม จากการสังเกตพบว่า มีการใช้กระบวนการกลุ่มทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผน มีการประชุมร่วมกันเพื่อแบ่งหน้าที่ แบ่งงาน มีการตกลงร่วมกันเกี่ยวกับกติกาในการทำงาน ในด้านการทำกิจกรรม ทุกคนช่วยกันทำงานกลุ่มในหลายรูปแบบ เช่นการจับคู่ดูแลกันฝึกทักษะ เพื่อให้ผู้ที่เก่งกว่าสอนผู้ที่อ่อนกว่า มีการสังเกตการทำงานร่วมกันเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของสมาชิก ถ้าสมาชิกคนใดยังมีปัญหา กลุ่มก็จะเข้าไปช่วยสอนให้ผ่านการทดสอบในแต่ละบทเรียนไปได้ ทำให้ ทุกคนในกลุ่มร่วมมือและตั้งใจทำงานจนบรรลุเป้าหมาย

4.2 ผู้เรียนมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในกลุ่ม มีการปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิด จากการสังเกตพบว่า มีการฟังพาดำข้อเท็จจริง โดยเฉพาะกลุ่มที่มีความสนิทสนมกันมาก่อนที่จะเข้ามาเรียน เช่น ชักชวนกันมาเรียน จะฟังพาดำข้อเท็จจริงในการทำกิจกรรมกลุ่ม เช่น กิจกรรมการจับคู่ดูแลกัน เพื่อให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายในการเรียน และอยู่ในกลุ่มได้อย่างมีความสุข ไม่มีการขัดแย้ง อยู่ร่วมกันตลอดเวลา และร่วมมือกันทำกิจกรรมได้ดี ในขณะที่กลุ่มที่มีการรวมตัวจากผู้ที่ไม่รู้จักกันมาก่อน ช่วงแรกมีปัญหาด้านการยอมรับในกลุ่ม การหลบเลี่ยงการทำกิจกรรม บางคนออกจากกลุ่มในที่สุด แต่คนที่อยู่ก็จะเริ่มคุ้นเคยและสามารถทำกิจกรรมกลุ่มจนเสร็จสิ้น นอกจากนั้นจากการสังเกตยังพบว่าผู้เรียนแบบร่วมมือมีการปรึกษาหารือในระหว่างการเรียนอยู่ตลอดเวลา เช่น การช่วยเพื่อนฝึกวิธีการจับคอร์ด วิธีการจำคอร์ด โดยใช้การสังเกตเป็นเบาะแสหลังจากนั้นสมาชิกกลุ่มที่เชี่ยวชาญในทักษะนั้น ก็จะเข้าไปช่วยฝึกทักษะให้เพื่อนที่ยังทำไม่ได้ และช่วยกันทบทวนทักษะนั้นจนทั้งกลุ่มเกิดความชำนาญ จนสามารถผ่านการทดสอบไปได้ทั้งกลุ่มและรายบุคคล นอกจากนั้น การวิจัยครั้งนี้ยังมีข้อค้นพบบางประการเกี่ยวกับผู้เรียน ดังนี้คือ การจัดกลุ่มผู้เรียน ควรจัดกลุ่มผู้เรียนเพศเดียวกันให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน จากการสังเกตพบว่าผู้เรียนเพศเดียวกันจะมีความสนิทสนมและให้ความเป็นกันเองมากกว่าผู้เรียนต่างเพศ ด้านอายุและระดับการศึกษา การจัดกลุ่มผู้เรียนให้สมาชิกในกลุ่มมีอายุและระดับการศึกษาใกล้เคียงกัน เพราะผู้เรียนที่มีวัยใกล้เคียงกัน จะมีลักษณะการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกัน ทำให้จัดการเรียนการสอนได้ง่ายและมีประสิทธิภาพมากกว่าการละผู้เรียนที่มีวัยแตกต่างกัน ด้านกิจกรรม ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยก่อนที่จะใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ เพราะจะทำให้เกิดความสนิทสนมและสามารถเรียนรู้ได้เร็ว

4.3 สมาชิกกลุ่มความรับผิดชอบในการทำหน้าที่ของตน จากการสังเกตพบว่าสมาชิกกลุ่มแต่ละคนมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในกลุ่มที่แตกต่างกัน แต่ละคนก็ ทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ได้แก่หัวหน้ากลุ่ม จะดูแลสมาชิกแบ่งงานให้ สมาชิกทุกคน ไปปฏิบัติตามหน้าที่ของตน สมาชิกทุกคนฝึกทักษะของตน คนที่เก่งหรือชำนาญ ได้รับมอบหมายให้ฝึกทักษะให้กับสมาชิกที่ยังไม่ชำนาญ สมาชิกกลุ่มคนนั้นก็ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี เป็นต้น

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

4.4 การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม จากการสังเกตพบว่า สมาชิกกลุ่ม มีการปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มและระหว่างกลุ่มอย่างชัดเจน คือมีการสื่อสารด้านการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดและการปฏิบัติจริงในการเรียน มีการยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกที่แตกต่างกัน เมื่อเกิดปัญหาข้อโต้แย้ง ก็จะมีการชี้แจงเหตุผลซึ่งในที่สุดก็ยอมรับเหตุผลดังกล่าว โดยไม่มีการขัดแย้ง และจากการทดลองมีข้อค้นพบเพิ่มเติมคือ ถ้าในกลุ่มสมาชิกเป็นเพศเดียวกัน จะรวมกลุ่มกันได้ดีกว่าและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกว่ากลุ่มที่ต่างเพศกัน ด้านอายุ พบว่า ถ้าสมาชิกที่อายุน้อยกว่าจะได้รับการยอมรับให้เป็นผู้นำกลุ่มมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่า และระดับการศึกษาก็เป็นตัวแปรที่พบว่า ถ้าสมาชิกที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าจะได้รับการยอมรับมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่า

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้วิธีแบ่งกลุ่มตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง พบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ทั้งนี้เนื่องจากการสอนแบบร่วมมือโดยใช้วิธีแบ่งกลุ่มตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เชิงทักษะได้แก่การกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่อต่างๆอย่างหลากหลาย เช่น การเรียนจากเนื้อหาที่กำหนด จากใบความรู้ จากใบงานให้ฝึกปฏิบัติ ฯลฯ ซึ่งจะต้องฝึกปฏิบัติจริงทุกบทเรียน โดยวิธีการและสื่อที่นำมาใช้มีความเหมาะสมกับลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน รูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวผู้เรียนจะได้เรียนกับครู ได้เรียนร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม และได้เรียนด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง และทำซ้ำจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเกิดความคงทนในการจดจำเรียนรู้ และส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น การเรียนรู้นี้มีความคงทนมากขึ้น ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนมากขึ้น คือคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งผลการวิจัยในเรื่องนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ สมสาธิต โพธิ์ภู (2552) ที่ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ Student Teams-Achievement Division หรือ เอส.ที.เอ.ดี. (STAD) ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกุศุมวิทวิทยา จำนวน 36 คน ผลการวิจัยพบว่า ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริพร ทูเครือ (2544) ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนที่ได้รับการเรียนแบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีความคงทนในการเรียนดีกว่าก่อนเรียน

3. ผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการสอนแบบร่วมมือโดยใช้วิธีแบ่งกลุ่มตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ผู้เรียนพึงพอใจในการเรียนของผู้เรียนที่ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือหลังจากเรียนจบทั้ง 16 ชั่วโมง พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 โดยแยกเป็นความพึงพอใจในแต่ละด้านดังนี้คือ ด้านองค์ประกอบของบทเรียน ผู้เรียนมีความพึงพอใจทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ด้านความชัดเจนของการเสนอเนื้อหา ซึ่งแสดงว่า การสร้างบทเรียน มีความชัดเจน ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง และสามารถปฏิบัติกิจกรรมการฝึกทักษะได้ มีภาพประกอบชัดเจน ส่วนในด้านกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่ามีความพึงพอใจในระดับมากเช่นเดียวกัน จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าการสอนแบบร่วมมือโดยใช้วิธีแบ่งกลุ่มตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาอาศัยเกื้อกูลกันในกลุ่ม และจากการสังเกตเพิ่มเติมพบว่า พบว่า ผู้เรียนที่รู้จักกันมาก่อนที่จะเข้าเรียน และมีโอกาสอยู่กลุ่มเดียวกันจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และส่งผลให้มีความตั้งใจเรียนและสามารถอยู่ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมครบทุกบทเรียนดีกว่ากลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกัน ซึ่งสิ่งนี้สอดคล้องกับหลักการการเรียนรู้แบบร่วมมือในด้านความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันใน

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4

The 4th STOU Graduate Research Conference

ทางบวก (Positive Interdependent) หมายถึงการพึ่งพากันซึ่งทำให้เกิดผลสำเร็จในด้านการได้รับผลประโยชน์จากความสำเร็จของกลุ่มร่วมกัน ซึ่งความสำเร็จของกลุ่มอาจจะเป็นผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่ม นอกจากนั้น ยังมีการปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิดภายในกลุ่ม โดยผู้เรียนมีการปรึกษาหารือในระหว่างการเรียนอยู่ตลอดเวลา เช่น การช่วยเพื่อนฝึกวิธีการจับคอร์ด วิธีการจำชื่อคอร์ด โดยใช้การสังเกตเป็นเบื้องต้นหลังจากนั้น สมาชิกกลุ่มที่เชี่ยวชาญในทักษะนั้น ก็จะเข้าไปช่วยฝึกทักษะให้เพื่อนที่ยังทำไม่ได้ และยังช่วยกันทบทวนทักษะนั้นจนทั้งกลุ่มเกิดความชำนาญ จนสามารถผ่านการทดสอบไปได้ทั้งกลุ่มและรายบุคคล มีการมอบหมายความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกในกลุ่ม โดยในกลุ่มสมาชิกมีหน้าที่แตกต่างกัน แต่ละคนก็ทำหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับ เช่น หัวหน้ากลุ่ม จะดูแลสมาชิก แบ่งงานให้สมาชิกทุกคน ไปปฏิบัติตามหน้าที่ของตน สมาชิกบางคนได้รับมอบหมายให้ฝึกทักษะให้กับสมาชิกที่ยังไม่ชำนาญ สมาชิกกลุ่มคนนั้นก็ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดีเป็นต้น โดยผู้สังเกตการณ์ในกลุ่ม เป็นผู้ตรวจสอบและรายงานให้หัวหน้ากลุ่มและสมาชิกกลุ่มทราบ เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าสมาชิกทำงานตามที่ได้รับมอบหมายได้ นอกจากนั้น ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มและระหว่างกลุ่มอย่างชัดเจน กล่าวคือมีการการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันตลอดเวลา มีการยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกที่แตกต่างกัน เมื่อเกิดปัญหาข้อโต้แย้ง ก็จะมีการชี้แจงเหตุผลซึ่งในที่สุดก็ยอมรับเหตุผลดังกล่าว โดยไม่มีการขัดแย้ง และจากการสังเกตพฤติกรรม พบว่ามีข้อค้นพบเพิ่มเติมคือ ถ้าในกลุ่มสมาชิกเป็นเพศเดียวกันจะรวมกลุ่มกันดีกว่ามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกว่ากลุ่มที่ต่างเพศกัน ด้านอายุ พบว่า ถ้าสมาชิกที่อายุมากจะได้รับการยอมรับให้เป็นผู้นำกลุ่มมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่า และระดับการศึกษาที่เป็นตัวแปรที่พบว่า ถ้าสมาชิกที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าจะได้รับการยอมรับมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ผลจากการวิจัยในข้อนี้ สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของ Johnson and Johnson (1994) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบด้วย องค์ประกอบคือ การพึ่งพาและเกื้อกูลกัน การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด ความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะการทำงานกลุ่มย่อย การใช้กระบวนการกลุ่ม และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของสาริพันธุ์ สุวรรณ (2545) ที่วิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กเร่ร่อน ที่พบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของกลุ่มผู้เรียน มีพฤติกรรมเชิงบวก ในด้านการพึ่งพาอาศัยเกื้อกูลกันในกลุ่ม การปรึกษาหารือ การมอบหมายความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกในกลุ่ม และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ก่อนการนำแผนการสอนไปใช้ ผู้สอนควรศึกษาขั้นตอน วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือให้เข้าใจดีเสียก่อน จึงจะสามารถจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จตามที่กำหนดไว้ ครูต้องปรับแผนการสอน วิธีการสอน สื่อ ฯลฯ ให้เหมาะสมกับการเรียนแบบร่วมมือ นอกเหนือจากการยึดถือตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผู้สอนจะต้องเตรียมเอกสารการสอนวิชาที่คิดไว้เบื้องต้นสำหรับการเรียนแบบร่วมมือ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

รูปแบบการฝึกทักษะทางดนตรีที่สอดคล้องกับการเรียนแบบร่วมมือ เตรียมคำแนะนำในการเรียนแบบร่วมมือ
เตรียมรูปแบบและการประเมินผลที่สอดคล้องกับการเรียนแบบร่วมมือ

1.2 ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้สอนควรทำความเข้าใจในวิธีการเรียนแบบ
ร่วมมือกับผู้เรียนให้ชัดเจนเสียก่อน เพื่อให้ผู้เรียนจะได้เข้าใจในบทบาทของตน เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้ได้ถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ในการสอนแบบร่วมมือโดยใช้วิธี
แบ่งกลุ่มตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 ควรศึกษาแนวทางการสอนแบบร่วมมือโดยใช้วิธีแบ่งกลุ่มตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับการ
สอนดนตรีประเภทอื่นๆ เช่น เปียโน คีย์บอร์ด แซกโซโฟน เป็นต้น

2.3 ควรทำการวิจัยการสอนแบบร่วมมือโดยใช้กับรูปแบบอื่นๆ กับการเรียนการสอนดนตรี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้แนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ สำหรับผู้เรียน ในโรงเรียนดนตรี
2. นำผลการวิจัย มาใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้สอนวิชา gitar เพื่อปรับปรุงและพัฒนาวิธีการสอนให้มี
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ฉบับเพิ่มเติม 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
เอน.เอ.รัตนเทรดดิ้ง

จุฑารัตน สุนิพนพรม.(2546)การพัฒนาการเรียนรู้เรื่องกระบวนการในการดำรงชีวิตของพืช กลุ่มสาระการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือที่ประสบความสำเร็จเป็นทีม

(STAD)(ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต)มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ทิตินา แจมมณี. (2554). ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธการพิมพ์จำกัด.

ศิริพร ทูเครือ. (2544). ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้แผนผังโนทัศน์ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ
ความคงทนในการเรียนรู้ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (ปริญญา

านิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ

สมสวาท โพธิ์กัญ. (2552). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
สารคาม

สาริพันธุ์ สุภวรรณ. (2545). การพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อแก้ปัญหาสำหรับเด็กเร่ร่อน.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

สำนักงานมาตรฐานอาชีวศึกษาและวิชาชีพ.(2540). หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน. สืบค้นเมื่อ 16 มกราคม 2557 จาก
<http://pimporn.nsdv.go.th/commerce/shortcourse/first.htm>

Johnson, D.W & Johnson,R.T. (1987). Cooperation and Competition: Theory and Research. Edina , MN:
Interaction Book.

